

Rahapelejä

ovat mm. Lotto ja Keno, urheiluviedonlyönti- ja hevospelit, rahapeliautomaatit, raaputusarvat ja kasinopelit

Riskitasolla rahapelejä pelaa noin 13 % suomalaisista

Noin 3,3 % suomalaiselle rahapelaaminen on ongelma

Joka viidennellä suomalaisella on lähipiirissä ongelmallisesti pelaava

Rahapelihaittojen ehkäisyyn tarvitaan laaja joukko toimijoita!

RAHAPELIHAITTOJEN EHKÄISY OSANA EHKÄISEVÄÄ PÄIHDETYÖTÄ

Rahapelaamisesta aiheutuvat haitat koskettavat satojatuhansia

Suomi on rahapelaamisen kärkimaita Euroopassa. Rahapelit näkyvät arjen ympäristöissä monin tavoin. Valtaosalla pelaajista rahapelaaminen on hallinnassa, mutta osalle liiallisesta pelaamisesta koituu erilaisia ja eriasteisia taloudellisia, sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Näitä voi aiheutua pelaajalle itselleen, hänen lähiyhteisölleen ja yhteiskunnalle. Rahapelihaitat koskettavat suoraan tai välillisesti satoja tuhansia suomalaisia.

LAKI ANTAA TOIMINNALLE SUUNTAVIIVAT

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) antaa suuntaviivat myös paikalliselle rahapelihaittojen ehkäisemiselle. Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma (STM 2015) tukee lain toimeenpanoa myös rahapelihaittojen ehkäisyn osalta.

Esimerkkejä paikallisesta toiminnasta rahapelihaittojen ehkäisemiseksi:

LAIN MÄÄRITTÄMÄT TEHTÄVÄT	ESIMERKKEJÄ KÄYTÄNNÖN TOIMISTA
Rahapelaamiseen liittyvien ilmiöiden seuranta	Kyselyt ja selvitykset: Esimerkiksi ikärajavalvontaan liittyvät ostokokeet ja Kouluterveyskysely, ammattilaisten osaamiskartoitukset ja palvelujen arvioinnit, Hyvinvointikertomus
Tiedotus ja rahapelihaittoihin liittyvän tiedon tarjoaminen	Tilaisuudet, tiedotteet, uutiskirjeet ja kampanjat: Esimerkiksi Puhutaan rahapelaamisesta -viikko, vanhempainillat
Osaamisen kehittäminen ja näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönotto	Koulutukset, seminaarit ja toimintamallit: Esimerkiksi Puhutaan rahapelaamisesta -mini-interventiokoulutukset, Pakka-toimintamalli, kehittämishankkeet ja niiden ohjaus ja suunnittelu
Monialainen yhteistyö ja toimien yhteensovittaminen	Yhteiskehittäminen, johtaminen, koordinaatio ja suunnitelmat: Esimerkiksi koordinaattorin toimi, tarjontatyöryhmä, mielenterveys- ja päihdesuunnitelma
Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen	Vapaaehtoistoiminta, yhteistoiminta- ja kehittäminen: Esimerkiksi kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen, nuorten toteuttamat projektit, asukasraadit, palautekyselyt

Onko rahapelihaittojen paikalliselle kehittämiselle tarvetta?

LISÄTIETOJA

www.thl.fi/pelihaitat
www.thl.fi/pelihaitat/koulutus
www.ehyt.ry/Arpa-projekti
www.peluuri.fi

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN KOORDINAATIO JA TOIMINTARESURSSIT VARMISTAVAT LAADUN

Lain mukaan kunnissa pitää olla nimetty toimielin joka vastaa ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä. Vaikuttavaan ehkäisevään päihdetyöhön ja rahapelihaittojen ehkäisyyn sen osana tarvitaan laaja joukko toimijoita ja erilaisten toimien yhteensovittamista. Käytännössä rahapelihaittojen ehkäisyllä on parhaat edellytykset onnistua niissä maakunnissa ja kunnissa, joissa ehkäisevään päihdetyöhön on nimetty koordinaattori, jolla on työhön riittävät toimintaresurssit (työaika, osaaminen ja budjetti).

MITEN ALUEELLASI/KUNNASSASI TOTEUTETAAN RAHAPELIHAITTOJEN EHKÄISYÄ?

Alueet vaihtelevat sen mukaan, kuinka niissä on panostettu rahapelihaittojen ehkäisyyn. Voit arvioida oman alueesi tai kuntasi rahapelihaittojen ehkäisyn nykytilaa alla olevien väittämien avulla:

ALUEELLAMME/KUNNASSAMME:

1. Rahapelihaittoja pidetään yleisesti ongelmana.	KYLLÄ/EI
2. Alueella on johtavassa asemassa oleva henkilö tai henkilöitä, jotka pitävät rahapelihaittojen ehkäisyä tärkeänä.	KYLLÄ/EI
3. Rahapelihaittoista kootaan paikallista tietoa.	KYLLÄ/EI
4. Ehkäisevälle päihdetyölle on asetettu myös rahapelihaittojen ehkäisemiseksi tavoitteet joihin pyritään suunnitelmallisesti.	KYLLÄ/EI
5. Ehkäisevän päihdetyön tuloksia arvioidaan myös rahapelihaittojen kannalta.	KYLLÄ/EI
6. Rahapelihaittojen ehkäisyyn käytetään sen tavoitteisiin nähden riittävästi resursseja (työpanosta, toimintarahaa, vapaaehtoisia, työvälaineitä jne.).	KYLLÄ/EI
7. Toimijoille on tarjolla riittävästi tietoa rahapelihaittoista työnsä pohjaksi.	KYLLÄ/EI
8. Eri toimijoilla on mahdollisuuksia kehittää rahapelihaittojen ehkäisyyn liittyvää osaamistaan.	KYLLÄ/EI
9. Rahapelihaittojen ehkäisemiseksi tehdään yhteistyötä ehkäisevän päihdetyön toimijoiden, elinkeinon ja muiden toimijoiden kanssa.	KYLLÄ/EI

Laske yhteen KYLLÄ-vastaukset:

Alle 2 KYLLÄ-vastausta: Alueella rahapelihaittojen ehkäisyyn tulisi kiinnittää selvästi nykyistä enemmän huomiota

3–5 KYLLÄ-vastausta: Rahapelihaittojen ehkäisemiseen on selvästi kiinnitetty alueella huomiota mutta työn kehittäminen on vielä tarpeen

6 tai enemmän KYLLÄ-vastausta: Rahapelihaittojen ehkäisemiseksi tehdään alueellasi jo paljon työtä.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN
TOIMINTAOHJELMA

